

Inspiration til planlægning af ph.d.-kurser

Som et led i bestræbelserne på at sikre ph.d.-kurser af høj kvalitet og i et forsøg på at give kursusarrangører inspiration og derved lette deres arbejde, har bestyrelsen for Jurforsk besluttet at udarbejde dette korte notat, som dels indeholder en skabelon til brug for beskrivelse og annoncering af kurser, dels indeholder idéer til, hvordan ph.d.-kurser kan tilrettelægges, og hvilke elementer der kan indgå i kurserne. Notatet er i sagens natur ikke udtømmende, og det er vigtigt for bestyrelsen at understrege, at det suverænt er arrangøren, der bestemmer, hvordan et ph.d.-kursus tilrettelægges, og hvilke elementer der indgår i det.

1. Skabelon

Titel

Tid/sted

Formål

Ph.d.-kurser kan have forskellige formål, som f.eks. formidling af ny viden inden for særlige retsområder eller formidling af almen viden, der må anses for en forudsætning for erhvervelse af ph.d. graden. Formålet med et kursus kan også være at generere ny viden gennem samarbejde, diskussion og refleksion eller udvikling af kompetencer, der kan understøtte forskning. Formålet kan eventuelt beskrives med fokus på læringsmål.

Program

Programmet kan med fordel indeholde en beskrivelse af kursets form, herunder arbejdsform og eventuel inddragelse af stipendiaterne. Inspiration kan hentes i notatets pkt. 2.

Forberedelse

Forberedelsen – både hvad angår materiale og form – kan angives foreløbigt. Støtte for overvejelser m.h.t. materiale og stipendiaternes forberedelse kan hentes i notatets pkt. 2.

ECTS

Arrangørernes vurdering af ECTS-normeringen skal anføres – den endelige ECTS-normering fastsættes af Jurforsk og af den enkelte ph.d.-skole, jf. også notatets pkt. 2.

Praktisk Information

Tilmeldingsfrist, evt. betaling m.v. (Jurforsk-aftalen indebærer, at der ikke opkræves kursusgebyr fra stipendiaterne, men kun eventuel betaling for forplejning, m.v.).

2. Inspiration

Valg af kursusform:

Nedenstående former kan kombineres, men bør vælges ud fra den betragtning, at kursusformen skal afhænge af sigtet med kurset.

Kurser med en række oplæg:

- Kan måske især anvendes hvor der er en relativt stor mængde stof at formidle.
- Det er en ulempe ved denne kursusform, at stipendiater som udgangspunkt ikke inddrages, men bliver passive tilhørere.

Kurser med faciliterede diskussioner:

- Kurserne kan kombineres med oplæg vedrørende udvalgte emner.
- Kursusformen skaber rammer for inddragelse af stipendiaterne.
- Ved brug af diskussioner øges sandsynligheden for, at stipendiaterne oplever at få et umiddelbart anvendeligt udbytte af kurset.
- Kursusformen vil ofte kræve, at der i rimelig tid forud for afholdelsen foreligger materiale til diskussion, således at stipendiaterne kan relatere kursets emner til deres projekter og der-ved forberede sig til diskussionerne.

Master classes:

- Master classes fungerer erfaringsmæssigt bedst med et begrænset antal deltagere.
- Kursusformen giver udpræget mulighed for at fokusere kurset på et specifikt fagområde eller tema.
- Stipendiaterne får mulighed for dybdegående diskussioner af eget projekt og projekter med nært beslægtede emner.

Kurser fokuserede på præsentationer af projekter:

- Udbyttet ved denne kursusform er formodentlig størst, hvis de stipendiater, der præsenterer projekter, er forholdsvis langt henne i deres forløb. Øvrige deltagere kan udmærket være i en tidlig fase af deres projekter og vil givet kunne få stort udbytte af oplæg og efterfølgende diskussioner.
- Kurser med dette fokus vil have stor værdi som forberedelse til forsvarshandlingen.
- Kursusformen giver mulighed for, at stipendiaterne kan modtage kritik, hvis kvalitet forventelig øges, dersom der forud udsendes materiale om projektet.

Inddragelse af stipendiater:

Der er erfaring for, at stipendiater efterspørger, at de bliver inddraget i kurserne. "Tankpasserformidling" er således ikke efterspurgt, men oplæg kan tjene som grundlag for efterfølgende elementer, der sikrer inddragelse af stipendiaterne.

I afsnittet om kursusformer er der givet idéer til elementer, der kan medvirke til at sikre inddragelse af stipendiaterne. Som endnu et eksempel kan nævnes kurser, hvor det centrale element er udarbejdelse af en artikel. Dette kan formes som et antal kurser (fx 4 eller 5) fordelt over en længere periode, fx 5 måneder. På kurserne kan holdes oplæg om emner af relevans for arbejde med artikler, og deltagernes arbejde og erfaringer kan inddrages og diskuteres. I perioderne mellem kurserne arbejder stipendiaterne med deres egen artikel.

Oplæg fra andre end VIP:

Ph.d.-kurser skal være uddannelse i forskning, hvilket stiller krav til niveau, og til hvilke aktiviteter der kan gennemføres, herunder hvis kurserne skal berettige til ECTS-point. Dette udelukker ikke, at kurser kan indeholde oplæg fra personer, der ikke er ansat som videnskabeligt personale på forskningsinstitutioner. Sådanne oplæg efterspørges jævnligt af stipendiater og kan give nye perspektiver på forskningsarbejdet.

Kursets varighed:

Kursets varighed skal i sagens natur fastsættes ud fra dets indhold. Det overordnede indtryk af stipendiaternes ønske om inddragelse tilsiger, at der indregnes tid til dette – noget der ofte kan tage en del tid. Endvidere anbefales det, at elementet af inddragelse fremgår af programmet, således at det prioriteres.

Det kan overvejes at lade kurset strække sig over en længere periode med flere møder kombineret med perioder til "hjemmearbejde", jf. eksemplet med kurser om artikelskrivning.

Kurser af relevans for udenlandske stipendiater:

Blandt stipendiater indskrevet ved danske institutioner findes et forholdsvis stort antal, som ikke taler og/eller forstår dansk. Af hensyn til forpligtelsen til også at sikre disse stipendiater kvalificerede kurser bør det overvejes at afholde relevante kurser på engelsk.

Af flere årsager kan der være grund til at annoncere et kursus uden for Danmarks grænser. Blandt andet giver det mulighed for en internationalisering af forskeruddannelsen, og det kan medvirke til at udvide kredsen af potentielle deltagere. I forbindelse med denne form for kurser kan det overvejes at lave kurser af længere varighed (fx 3-4 dage), da nogle deltagere kan forventes at skulle bruge en del tid på rejse.

ECTS-normering

Stipendiater skal i henhold til ph.d.-bekendtgørelsen under deres uddannelse gennemføre kurser med et samlet tidsforbrug svarende til ca. 30 ECTS-point. Af den grund skal kurser, der udbydes gennem Jurforsk, ECTS-normeres. I henhold til de gældende regler er det de enkelte institutioner, der afgør, hvor mange ECTS-point de vil godskrive for det enkelte kursus, men i Jurforsk-regi er proceduren tilrettelagt således, at kursusarrangøren giver sin vurdering af kursets ECTS-normering, som efterfølgende godkendes af Jurforsk, inden kurset udbydes. De institutioner, der deltager i Jurforsk, har herefter aftalt, at de som udgangspunkt følger den normering, Jurforsk har fastsat.

Jurforsk har udarbejdet vejledende retningslinjer for ECTS-normeringen. Disse findes på Jurforsks hjemmeside, og der henstilles til, at kursusarrangører følger disse, således at der opnås en ensartet ECTS-normering svarende til det almindeligt anerkendte.

Betaling:

Det indgår som en del af Jurforsk-samarbejdet, at stipendiater fra de deltagende institutioner ikke kan afkræves betaling af kursusgebyr. Der kan kræves betaling for forplejning. Stipendiater (deres institutioner) betaler selv for rejse og ophold.

Tilmelding:

Tilmelding til det enkelte kursus foregår efter arrangørens anvisning. Det er således arrangøren, der vælger tilmeldingsform og -frist. Jurforsk deltager ikke i dette.

Af hensyn til planlægningen af et kursus er det naturligvis at foretrække, at antallet af tilmeldte svarer til antallet af fremmødte. Der er erfaring for, at frafald kan minimeres gennem en aktiv håndtering af tilmeldinger. Dette kan være personlig mail til alle tilmeldte straks efter tilmelding, løbende information om kurset (særligt hvis dette annonceres lang tid før afholdelse) og påmindelse om kurset kort tid (eksempelvis 1 måned) inden dets afholdelse. Henvendelserne kan kombineres med, at der udsendes materiale vedrørende kurset.

Kombinerede kurser:

Ph.d.-kurser kan kombineres med akademiske konferencer. Skal der kunne tildeles ECTS-point for sådanne kurser, skal det imidlertid sikres, at de er relevante for forskeruddannelsen. Dette kan eksempelvis sikres ved at give stipendiater mulighed for at indlevere papers og holde oplæg eller ved at facilitere work shops, hvor stipendiaterne kan arbejde med relevante emner.

Tidspunkt for kurset:

For at give flest mulig stipendiater mulighed for at deltage i kurset anbefales det, at arrangørerne undersøger, hvornår andre kurser afholdes. Dette kan ske ved at besøges Jurforsks hjemmeside, www.jurforsk.dk, hvor alle juridiske ph.d.-kurser i Danmark annonceres.

Odense, maj 2013,

Bestyrelsen
Jurforsk